

seres. Det, tror jeg, man vil kunne komme over.

Af de andre Punkter i Forslaget, som jeg mener særlig have Krav paa at blive forandrede, skal jeg nævne Udeladelsen af Bevillingen til de private Skoler. Jeg har, hver Gang jeg har haft Lejlighed dertil, gjort opmærksom paa dette Punkt, og jeg vil ogsaa gøre det her. Jeg skal imidlertid ikke komme ind paa at gentage, hvad der efter min Mening taler for netop ved denne Lejlighed at tage Tilskuddet til de private Skoler med, men jeg skal hende Opmærksomheden paa de Oplysninger, der foreligge i Udvalgets Betænkning fra i Fjor, hvoraf tydeligt vil fremgaa den Uret, der gøres en Del af Befolkningen derved, at man støtter det offentlige Skolevæsen ved et betydeligt forøget Statsbidrag uden samtidig at støtte dem, som selv sørge for deres Børns Undervisning. Vi have i Betænkningen i Fjor en Fortegnelse over Skolebørnenes Antal i de forskellige Amter, baade over Børn i den offentlige Skole og Børn, der gaa i private Skoler. Vi have en Opgørelse over, hvad Undervisningen af Børnene i de offentlige Skoler koster det offentlige i hvert enkelt Amt, og vi have Oplysning om, hvor stort et Tilskud der fra Kommunerne ydes til de private Skoler. Det fremgaar deraf, at de Bidrag, som det offentlige yder pr. Barn i de offentlige Skoler, er fra henimod 20 Kr. — det højeste er 19 Kr. 31 Øre i Københavns Amt — ned til 11, 12 og 13 Kr. pr. Barn. Derimod er det Tilskud, der ydes til de private Skoler, meget ringe. Det er noget forskelligt i de forskellige Amter. Der er enkelte Amter, hvor det naar op til 4. à 5 Kr. pr. Barn, det er saadanne Steder, hvor der findes private Skoler, som væsentlig holdes af det offentlige, fordi, antager jeg, det derved befrier vedkommende Kommune fra at oprette en ny offentlig Skole; men hvor det ikke er Tilfældet, hvor der kun er Tale om et Bidrag, som vedkommende Sogneraad synes, det skylder at yde de Folk, der selv tage sig af deres Børns Undervisning, der ere Bidragene i Reglen meget ringe, og der er enkelte Amter, hvor der slet intet Bidrag ydes. Medens der i Maribo Amt ydes 17 Kr. 69 Øre pr. Barn i den offentlige Skole, ydes der til de 414 Børn i Amtet, som undervises i private Skoler, aldeles intet. Andre Steder naar dette Bidrag amtsvis til de private Skoler ikke en Gang 1 Kr.; i Hjørring Amt er det 73 Ø., paa Bornholm 33 Øre, medens Bidraget fra det offentliges Side til den offentlige Skole i de paagældende Amter er henholdsvis

11 Kr. 87 Ø. og 13 Kr. 51 Ø. pr. Barn. Ser man paa det samlede Resultat, viser det sig, at medens Tilskuddet til de offentlige Skoler er noget større i Øernes Amter end i Jyllands, hvad der jo er en naturlig Følge af, at Egnene paa Øerne ere mere velstillede, saa er omvendt det Bidrag, der ydes til de private Skoler mindre i Øernes Amter end i Jyllands. Forholdet er dette, at i Øernes Amter er Tilskuddet til de offentlige Skoler 16 Kr. 7 Øre pr. Barn, til de private Skoler knap 1 Kr. 94 Øre pr. Barn. I Jylland er Forholdet det, at der ydes 14 Kr. 34 Øre pr. Barn til de offentlige Skoler, medens der fra det offentliges Side pr. privat undervist Barn ydes omtrent 2 Kr. 73 Ø. Tager man hele Landet under et, bliver det 15 Kr. 8 Øre pr. Barn for de offentlige Skoler og knap 2 Kr. 28 Øre pr. Barn i de private Skoler. Naar man gaar ud fra, som jeg gør, at det i og for sig er en paaskønnelsesværdig Bestræbelse, at Forældrene selv tage Undervisningen i deres Haand — saa paaskønnelsesværdig, at hvis de gjorde det alle, saa at Staten og det offentlige kunde slippe for at have med den Sag at gøre, maatte man yde Befolkningen den største Anerkendelse af, at vi ere glade derved — Naar det er Tilfældet, kan jeg ikke se andet og maa vedblivende hævde, at det er en Uret, at man gaar til et betydeligt forøget Bidrag til det offentlige Skolevæsen uden samtidig at give nogen Støtte til de Forældre, som selv tage Sagen i deres Haand. Det skal jeg imidlertid ikke nu komme nærmere ind paa, da jeg er fuldt paa det rene med, at hvad man i saa Henseende skulde ændre, kan der først med Nytte forhandles om paa et senere Tidspunkt, og jeg skal derfor indskrænke mig hertil og haabe, at der enten fra Udvalget eller under Sagens Behandling, naar den senere forhandles mellem Tingene, maa kunne naas et tilfredsstillende Resultat.

Knudsen: Som allerede udtalt af forskellige ærede Talere, som have haft Ordet angaaende det foreliggende Lovforslag, fremtræder dette jo, om ikke just som et Resultat af de Forhandlinger, som nu føres paa tredje Aar, saa dog som et Stadium, hvortil disse Forhandlinger ere naaede. Jeg nærer derfor ikke nogen Forventning om, at de Ønsker, som jeg nærer med Hensyn til, hvad Loven burde indeholde, kunne ske Fyldest paa det nuværende Stadium, idet jeg antager, at det vilde være meget vanskeligt, ja maaske endogsaa umuligt at føre ny Momenter ind i For-